

Det kommer nu an paa, om man vil antage, enten at det er vore Lovgivere, der have handlet hen i Bind og Veir, eller om det er den ærede Forslagsstiller, der har talt hen i Bind og Veir. Ligesaa urigtig er det Andet: at man ikke kan bygge kirkelige Nøtigheder paa en borgerlig Grundvold; derpaa kan ogsaa paavises Exempler. Dette er altsaa de Grunde, som i Almindelighed skulde motivere Forslaget.

Jeg kommer nu til det, som jeg vil kalde den første Hovedbestemmelse eller Hovedtanke i dette Forslag. Den kan udtrykkes saaledes: „Det skal for Fremtiden ikke være Lov her i Danmark, at Ægtefæder, for at være gylbige, erholde den kirkelige Indvielse, men Vielsen skal foregaae paa Raadstuen eller Thinghuset, og forettes af Herredsfogden eller Byfogden; om man senere vil lade sig vie i Kirken, er en fri Sag.“ Det er altsaa Religionens Indvielse af Ægtefædet, som skal erklæres for unyttig eller overslødig. Dette motiveres ved tvende Grunde. Den ene er den, at det er Tilfældet, at saasnart et Brudepar har ladet sig indskrive hos Præsten, slytte de ikke alene sammen, men betragte sig fra det Dieblif af som Mand og Kone (S. 50). Ja, det er bekjendt, at det saaledes forholder sig blandt Landalmuen (Stemme: Nei!), men det er ikke Tilfældet med Almuen i Kjøbstæderne og endnu mindre blandt de danneede Stænder i Landet. Sagt i denne Almindelighed bliver det en ufandfærdig Beshyldning imod det danske Folk; men det forekommer mig derhos, at man snarere burde sørge for at modvirke en saadan Uffik end tage den til Indtægt i et Lovforslag. Dernæst siges der, at Regjeringen har udøvet Troestvang ved at tvinge Enhver, uden Hensyn til om der var en christelig eller kirkelig Overbeviisning hos ham eller ikke, til foruden det borgerlige Ægtefæd, som er affluttet ved Indskrivningen, ogsaa at indgaae et kirkeligt. Dette skulde være Hovedgrunden; men der ligger jo aldeles ingen Troestvang deri, at de, som henhøre til Folket, underkaste sig det, som Folketirken byder, det gjælder om alle mulige Troesfamsfund, hvad enten de ere Jøder, Katholiker, Mormoner eller Baptister, at man, for at høre til Troesfam-

fundet, maa underkaste sig dets Bestemmelser. Det nytter tilvise ikke at gaae hen og sige: jeg vil nok være Baptift, men jeg vil ikke lade mig døbe; thi man vil da ganske vist svare: ja, naar du ikke vil lade dig døbe, saa kan du heller ikke være Baptift. Enhver har Lov til at udtræde af Folketirken, om han vil; denne Frihed have vi, og den er et Gode, og man kan derfor ikke tale om Tvang, fordi man maa underkaste sig visse Regler, naar man vil blive i Folketirken. Der kan altsaa ikke her være Tale om Troestvang eller Samvittighedstvang, fordi den, der vil blive i Folketirken, maa underkaste sig, hvad Folketirken foreskriver; og hermed bortfalder det, som skulde være den væsentligste Grund til dette Lovforslag. Men lader os dernæst undersøge, om ikke en saadan Indretning vil medføre en høi Grad af Forargelse og andre Dunder.

Min første Betragtning er den, at naar Staten erklærer den kirkelige Vielse for overslødig og unyttig, saa svækker den derved Borgernes Forestilling om Ægtefædets Betydning og Hellighed. Staten selv hviler paa en sædelig Grundvold og den har sædelige Formaal — opnaaelige ved de Midler, som staae til Statens Raadighed; Staten kommer derfor i Strid med sit eget Formaal, naar den giver Love, som maae bidrage til at svække Ægtefædets Betydning og Hellighed. See vi hen til Individet, vil en saadan Lov medføre de selsomme fordærlige Følger. Man vil nedbrude Forestillingen om Ægtefædets Betydning netop hos dem, som meest trænge til at have den. Det er vist nok, at der er Mange, som indgaae saadanne Forbindelser uden at have den rette Forestilling om Betydningen deraf, uden at være gjennemtrængte af Forvisningen om Betydningen af den kirkelige Vielse og det christelige Element i Ægtefædet; men netop dem berører man det Lidet, de have, ved at slaae en Streng over den kirkelige Vielse og sige: nu behøves den ikke. Man vil derved give den Forestilling Indgang, at Ægtefædet er en reen borgerlig Contract, og deraf vil Følgen blive, at der indgaaes langt flere letfindige Ægtefæder og at man mere letfindigt vil skrive til Ægtefædets Oplosning.